

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ус, цаг уур орчны шинжилгээний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГАА-2025/137/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Алтай хот 2025 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Гүнжидмаа Утас: 99998431 Цахим хаяг: gunjidmaag@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг Утас: 99175677 Цахим хаяг: erdenechimegd@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Д.Цэрэнханд Утас: 99086371 Цахим хаяг: tserenkhandd@audit.gov.mn Аудитор: О.Энхтөр Утас: 95343496 Цахим хаяг: enkhturo@audit.gov.mn
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

1402, Хөгжил хороолол, Жинст баг,
Есөнбулаг сум, Говь-Алтай аймаг, 82099
Утас: (976) 70 48 34 13,
Цахим шуудан: govialtai@audit.gov.mn

2025.02.21 № 38

танай _____ -ны № _____ -т

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН УС, ЦАГ УУР
ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА Н.АЛТАНТУЯА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говь-Алтай аймгийн Ус, цаг уур орчны шинжилгээний төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Улсын төсвийн хөрөнгөөр санхүүжүүлсэн Байгаль орчны шинжилгээний лабораторийн байрны өргөтгөл, засварын ажлыг гүйцэтгэгчтэй байгуулсан гэрээний хугацаанд дуусган, лабораторийн ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулан итгэмжлэлд хамрагдах бэлтгэл ажлууд бүрэн хэрэгжсэн.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

8225020094

Улсны төсвөөс олгосон санхүүжилт өмнөх оноос 1,216,030.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь төрийн албан хаагчдын цалин хөлс болон нэмэгдэл, урамшуулал, томилолтын зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардал, хангамж бараа материалын зардал, эд хогшил, урсгал засварын зардал нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Тайлант онд 56,497.3 мянган төгрөгийн урсгал засварын ажил хийгдэж, 128,712.4 мянган төгрөгөөр багаж, тоног төхөөрөмж бэлтгэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 11 зорилт 43 арга хэмжээг төлөвлөн баталж 98.75 хувийн хэрэгжилттэй гүйцэтгэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Г ГҮНЖИДМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	259,764,107.63	437,469,936.39
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	259,764,107.63	437,469,936.39
35100	Түүхий эд материал	225,529,031.09	324,949,635.41
35110	Тусгай зориулалттай материал	225,529,031.09	324,949,635.41
35400	Хангамжийн материал	34,235,076.54	112,520,300.98
35410	Бичиг хэргийн материал	516,800.00	1,509,300.00
35420	Аж ахуйн материал	12,186,584.10	63,883,084.10
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	8,409,142.44	25,371,342.44
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,371,550.00	10,928,574.44
35450	Барилгын засварын материал	10,165,000.00	10,242,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	586,000.00	586,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	815,245,788.54	1,041,901,434.21
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	815,245,788.54	1,041,901,434.21
39200	Биет хөрөнгө	489,287,621.87	715,537,017.58
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	388,610,494.27	586,187,728.27
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(116,187,884.90)	(125,668,524.50)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	145,207,573.78	142,567,573.78
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(47,048,133.15)	(62,211,556.95)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	337,022,441.02	459,552,794.62
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(227,980,653.01)	(291,579,576.81)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	14,381,685.60	13,137,109.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,399,614.10)	(12,656,496.34)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	16,089,000.00	13,891,500.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(12,407,287.64)	(7,683,533.49)
39300	Биет бус хөрөнгө	325,958,166.67	326,364,416.63
39301	Программ хангамж	3,196,219.00	4,075,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,842,052.33)	(3,314,583.37)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	325,604,000.00	325,604,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,075,009,896.17	1,479,371,370.60
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,075,009,896.17	1,479,371,370.60
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,075,009,896.17	1,479,371,370.60
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,257,432,310.11	1,257,432,310.11
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,257,432,310.11	1,257,432,310.11
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	(390,009,737.31)	14,351,737.12
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(404,458,635.38)	(390,009,737.31)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	14,448,898.07	404,361,474.43
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	207,587,323.37	207,587,323.37
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,075,009,896.17	1,479,371,370.60

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,055,067,574.8	3,444,475,437.9
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	190,935,974.8	313,464,437.9

120	Нийтлэг татварын бус орлого	190,935,974.8	313,464,437.9
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,899,900.0	4,411,500.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,899,900.0	4,411,500.0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	162,389,298.5	177,130,087.6
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	23,646,776.3	131,922,850.3
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,864,131,600.0	3,131,011,000.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,856,131,600.0	3,072,162,200.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,856,131,600.0	3,072,162,200.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,000,000.0	58,848,800.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,000,000.0	16,288,800.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	42,560,000.0
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,920,966,676.7	3,040,113,963.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,920,966,676.7	3,040,113,963.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,806,263,612.3	2,961,574,772.1
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,458,855,712.1	2,411,701,800.2
210101	Үндсэн цалин	874,274,383.9	1,284,709,000.0
210102	Нэмэгдэл	369,909,000.0	720,056,676.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	94,132,737.2	263,560,336.6
210104	Урамшуулал	120,539,591.0	143,375,786.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	182,899,700.0	298,812,407.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	124,372,100.0	204,268,185.8
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,631,800.0	23,986,196.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,705,600.0	11,963,099.7
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,926,200.0	11,619,971.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	29,264,000.0	46,974,954.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,700,475.4	48,761,118.9
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,120,810.1	4,157,492.4
210302	Түлш, халаалт	31,764,036.3	43,692,716.6
210303	Цэвэр, бохир ус	815,629.0	910,910.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	31,705,417.2	49,810,125.4
210401	Бичиг хэрэг	719,450.0	2,510,800.0
210402	Тээвэр, шатахуун	11,328,102.0	17,217,013.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,154,913.1	7,633,965.5
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,515,901.4	22,448,346.0
2105	Нормативт зардал	562,000.0	922,500.0

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	562,000.0	922,500.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,945,900.0	25,211,296.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0	93,000.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	20,000.0	95,000.0
210604	Урсгал засвар	13,925,900.0	25,023,296.0
2107	Томилолт, зочны зардал	5,062,000.0	10,516,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	5,062,000.0	10,516,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,403,785.0	6,522,082.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,044,200.0	4,973,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	133,900.0	133,950.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	134,500.0	134,500.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	99,000.0	55,000.0
210807	Газрын төлбөр	992,185.0	1,225,332.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	67,128,622.7	109,317,441.93
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	840,200.0	209,100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	135,000.0	100,000.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	66,153,422.7	109,008,341.9
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	114,703,064.4	78,539,191.4
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	105,659,240.0	68,588,202.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	42,559,837.1
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	105,659,240.0	26,028,365.0
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	9,043,824.4	9,950,989.4
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,019,287.5	9,474,741.8
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,536.8	476,247.6
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	134,100,898.1	404,361,474.4
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	14,448,898.1	404,361,474.4

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,869,031,500.0	3,135,422,500.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,899,900.0	4,411,500.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,899,900.0	4,411,500.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,899,900.0	4,411,500.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,899,900.0	4,411,500.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,864,131,600.0	3,131,011,000.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,856,131,600.0	3,072,162,200.0

131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,856,131,600.0	3,072,162,200.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,000,000.0	58,848,800.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,000,000.0	16,288,800.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	42,560,000.0
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,839,032,500.0	2,976,888,600.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,839,032,500.0	2,976,888,600.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,724,329,435.6	2,898,349,408.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,458,855,712.1	2,411,701,800.2
210101	Үндсэн цалин	874,274,383.9	1,284,709,000.0
210102	Нэмэгдэл	369,909,000.0	720,056,676.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	94,132,737.2	263,560,336.7
210104	Урамшуулал	120,539,591.0	143,375,786.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	182,899,700.0	298,812,407.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	124,372,100.0	204,268,185.8
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,631,800.0	23,986,196.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,705,600.0	11,963,099.7
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,926,200.0	11,619,971.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	29,264,000.0	46,974,954.4
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,005,475.4	56,867,543.3
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,120,810.1	4,157,492.4
210302	Түлш, халаалт	26,069,036.3	51,799,141.0
210303	Цэвэр, бохир ус	815,629.0	910,910.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,087,163.2	29,761,379.5
210401	Бичиг хэрэг	361,450.0	3,503,300.0
210402	Тээвэр, шатахуун	11,143,500.0	17,667,614.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,154,913.2	7,633,965.5
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	427,300.0	956,500.0
2105	Нормативт зардал	1,187,000.0	922,500.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,187,000.0	922,500.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,788,400.0	48,021,396.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	267,500.0	22,316,100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	20,000.0	605,000.0
210604	Урсгал засвар	13,500,900.0	25,100,296.0
2107	Томилолт, зочны зардал	5,062,000.0	10,516,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	5,062,000.0	10,516,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,468,785.0	41,317,282.0

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,109,200.0	39,768,500.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	133,900.0	133,950.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	134,500.0	134,500.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	99,000.0	55,000.0
210807	Газрын төлбөр	992,185.0	1,225,332.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	975,200.0	429,100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	840,200.0	329,100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	135,000.0	100,000.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	114,703,064.4	78,539,191.4
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	105,659,240.0	68,588,202.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	42,559,837.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	105,659,240.0	26,028,365.0
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	9,043,824.4	9,950,989.5
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,019,287.6	9,474,741.8
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,536.9	476,247.7
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	29,999,000.0	158,533,900.0
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	29,999,000.0	158,533,900.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	29,999,000.0	158,533,900.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	29,999,000.0	158,533,900.0
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	29,999,000.0	158,533,900.0
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(29,999,000.0)	(158,533,900.0)

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,257,432,310.1	207,587,323.4	(390,009,737.3)	1,075,009,896.2
D01	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,257,432,310.1	207,587,323.4	(390,009,737.3)	1,075,009,896.2
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,257,432,310.1	207,587,323.4	(390,009,737.3)	1,075,009,896.2
D08	Тайлант үеийн үр дүн			404,361,474.4	404,361,474.4
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,257,432,310.1	207,587,323.4	14,351,737.1	1,479,371,370.6

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,072,762,200.0	3,003,437,610.5	69,324,589.4	98%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,072,762,200.0	3,003,437,610.5	69,324,589.4	98%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,046,678,800.0	2,934,849,408.6	111,829,391.4	96%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,415,609,600.0	2,411,701,800.2	3,907,799.8	100%
210101	Үндсэн цалин	1,284,709,000.0	1,284,709,000.0	-	100%
210102	Нэмэгдэл	722,634,400.0	720,056,676.7	2,577,723.3	100%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	263,760,300.0	263,560,336.6	199,963.3	100%
210104	Урамшуулал	144,505,900.0	143,375,786.8	1,130,113.2	99%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	301,951,200.0	298,812,407.6	3,138,792.4	99%
210201	Тэтгэврийн даатгал	205,326,800.0	204,268,185.8	1,058,614.2	99%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	24,156,000.0	23,986,196.0	169,804.0	99%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,078,000.0	11,963,099.7	114,900.3	99%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	12,078,100.0	11,619,971.8	458,128.2	96%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	48,312,300.0	46,974,954.3	1,337,345.6	97%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	57,468,000.0	56,867,543.3	600,456.7	99%
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,656,000.0	4,157,492.4	498,507.6	89%
210302	Түлш, халаалт	51,900,000.0	51,799,140.9	100,859.0	100%
210303	Цэвэр, бохир ус	912,000.0	910,910.0	1,090.0	100%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,007,900.0	29,761,379.5	(8,753,479.5)	142%
210401	Бичиг хэрэг	2,384,300.0	3,503,300.0	(1,119,000.0)	147%
210402	Тээвэр, шатахуун	12,169,100.0	17,667,614.0	(5,498,514.0)	145%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,035,300.0	7,633,965.5	(1,598,665.5)	126%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	419,200.0	956,500.0	537,300.0	228%
2105	Нормативт зардал	202,800.0	922,500.0	719,700.0	455%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	202,800.0	922,500.0	719,700.0	455%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	184,730,000.0	68,021,396.0	116,708,604.0	37%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	143,572,000.0	22,316,100.	121,255,900.0	16%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	55,000.0	605,000.0	550,000.0	1100%
210604	Урсгал засвар	41,103,000.0	45,100,296.0	3,997,296.0	110%

2107	Томилолт, зочны зардал	7,109,000.0	10,516,000.0	3,407,000.0	-	148%
210702	Дотоод албан томилолт	7,109,000.0	10,516,000.0	3,407,000.0	-	148%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	58,119,100.0	57,817,282.0	301,818.0		99%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	56,425,900.0	56,268,500.0	157,400.0		100%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	134,000.0	133,950.0	50.0		100%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	134,500.0	134,500.0		-	100%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	64,700.0	55,000.0	9,700.0		85%
210807	Газрын төлбөр	1,360,000.0	1,225,332.0	134,668.0		90%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	481,200.0	429,100.0	52,100.0		89%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	329,100.0	329,100.0		-	100%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	152,100.0	100,000.0	52,100.0		66%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	26,083,400.0	68,588,202.0	(42,504,802.0)		263%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	26,083,400.0	68,588,202.0	(42,504,802.0)		263%
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	42,559,837.0	(42,559,836.97)		0%
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	26,083,400.0	26,028,365.0	(55,035.00)		100%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,072,762,200.0	3,067,098,958.2	5,663,241.8		100%
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,072,162,200.0	3,062,687,458.2	9,474,741.8		100%
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	3,072,162,200.0	3,062,687,458.2	9,474,741.8		100%
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	600,000.0	4,411,500.0	(3,811,500.0)		735%
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	600,000.0	4,411,500.0	(3,811,500.00)		735%

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	476,247.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	476,247.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	476,247.6
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	476,247.6
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	476,247.6

	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	58,848,800.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	58,848,800.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	16,288,800.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	42,560,000.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	122,033,900.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

3.1 Аудитаар 169,620.1 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа¹-г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав.

Залруулсан алдаа

Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой: Авто тээврийн хэрэгслийн элэгдлийг 8,066.6 мянган төгрөгөөр давхар бичилт хийсэн, Байгууллагын 161,553.4 мянган төгрөгийн урсгал засварыг нягтлан бодох бүртгэлд тусгаагүй байна. Залруулагдаагүй нийт 37,129.5 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага тул “Зөрчилгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 37,129.5 мянган төгрөгийн 4 зөрчил² илэрсэнд 1 төлбөрийн акт, 3 албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.2 Төлбөрийн акт

1. Ажиллагсдад 629.5 мянган төгрөгийн амралтын цалин давхардуулан олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1-т "Төрийн албан хаагчид хууль болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс олгоно", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Орон нутгийн төсвийн орлого болгох төлбөрийн акт тогтоосон.

3.3 Албан шаардлага

1. Барилгад 36,500.0 мянган төгрөгөөр засвар хийсэн боловч худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.4-т "Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно." заасныг зөрсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Босго үнээс давсан төсөвт өртөг зардалд худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

2. Зардлын эдийн засгийн ангилал зөрчиж бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардлаас урсгал засварын ажлыг санхүүжүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах; 22 дугаар зүйлийн 22.1-т "Төсвийг тогтоосон ангиллын дагуу төлөвлөж, гүйцэтгэлийг хэрэгжүүлж, бүртгэн, тайлагнана", "Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаал"-тай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардлаас урсгал засварын ажлыг санхүүжүүлсэн зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

3. Тайлант онд цалингийн зардлын хэмнэлтээс ажиллагсдын хоолны мөнгийг 11 сард 20,000.0 (хорин мянга) төгрөг, 12 сард 37,000.0 (гучин долоо мянга) төгрөгөөр нэмэгдүүлэн олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16.5.4-т "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх"; 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2-т "батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Үндэслэлгүйгээр хоол унааны зардлыг нэмэгдүүлсэн зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

Дээрх шийдвэрийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

(мянган төгрөгөөр)

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
								Залруулсан		Залруула агүй			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ус, цаг уур орчны шинжилгээний төв	Авто тээврийн хэрэгслийн элэгдлийг 8,066.6 мянган төгрөгөөр давхар бичилт хийсэн	1	8,066.6	-	-	1	8,066.6	1	8,066.6	-	-	-	-
	Байгууллагын 161,553.4 мянган төгрөгийн урсгал засварыг нягтлан бодох бүртгэлд тусгаагүй байна.	1	161,553.4	1	161,553.4	-	-	-	161,553.4				
Дүн		2	169,620.1	1	161,620.1	1	8,066.6	1	169,620.1	-	-	-	-

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:										
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн				
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Ус, цаг уур орчны шинжилгээний төв	Ажиллагсдад 629.5 мянган төгрөгийн амралт цалин давхардуулан олгосон	1	629.5	1	629.5					-	-	-	-	
	Барилгад 36,500.0 мянган төгрөгөөр засвар хийсэн боловч худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй.	1	36,500.0			1	36,500.0							
	Зардлын эдийн засгийн ангилал зөрчиж бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардлаас урсгал засварын ажлыг санхүүжүүлсэн.	1	-				1	-						
	Тайлант онд цалингийн зардлын хэмнэлтээс ажиллагсдын хоолны мөнгийг 11 сард 20.0 мянган төгрөг, 12 сард 37.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн олгосон байна.	1	-				1	-						
Дүн		1	37,129.5	1	629.5	3	36,500.0	-	-	-	-	-	-	